

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА МОЛОДИХ”

Матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих науковців

**17-18 травня 2007 року
м. Рівне**

Рівне – 2007

УДК 001+37+316.3

ББК 72

Н 34

Рецензенти:

С.С. Пальчевський – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Рівненського державного гуманітарного університету

А.Я. Бомба – доктор фізико–математичних наук, професор кафедри інформатики та прикладної математики Рівненського державного гуманітарного університету

Н 34 Наука, освіта, суспільство очима молодих: Матеріали II Всеукраїнської науково–практичної конференції студентів та молодих науковців 17–18 травня 2007 року, м. Рівне. – Рівне: РВВ РДГУ, 2007. – 206с.

Збірник містить матеріали доповідей студентів, магістрантів, здобувачів, аспірантів, вчителів та викладачів провідних ВНЗ України. В публікаціях висвітлені актуальні питання педагогіки, психології, методики викладання окремих дисциплін у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах, особливості розробки та використання в освіті, науці, інших галузях прикладного програмного забезпечення.

Для студентів та магістрантів вищих навчальних закладів, вчителів та психологів загальноосвітніх навчальних закладів, наукових та педагогічних працівників.

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 27.04.2007р.)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2007

© Автори, 2007

ПРИНЦИПИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ НАВЧАЛЬНО – ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ*Ковальчук Т.П., магістрант,**Костюк М.П., доц.***Рівненський державний гуманітарний університет**

Поняття безпеки, на перший погляд, здається саме собою зрозумілим, а властивості, якими ми характеризуємо небезпеку, настільки непорушними, що багато хто схильні розглядати її як щось достеменно і безумовно відоме, «Небезпека – можливість, загроза чогось небезпечного», – читаємо ми у тлумачному словнику. Однак надзвичайно високий рівень навчально виробничого травматизму (у 5 – 10 разів вищий, ніж у розвинених країнах) і аварійності, а також велика кількість порушень правил безпеки свідчать, що проблема безпеки праці в майстернях не може бути успішно вирішена без цілісного уявлення кожного учня про небезпеку, про її сутність, джерела та рушійні сили, про методи її своєчасного розпізнавання та засоби її попередження. Дії, поведінка працюючих виявляються тим безпечнішими, чим раніше вони розпізнають небезпечну ситуацію, яка назріває, за першими її ознаками або непрямими явищами, а також умови переходу технологічних процесів у небезпечні ситуації.

Досвід показує, небезпечні ситуації виникають в основному не внаслідок виробничих дефектів технічних засобів, а від дії людського фактора – неякісного або несвоєчасного виконання технологічних операцій та під час технологічного обслуговування та ремонту технічних засобів.[5]

Для недопущення небезпечної ситуації важливі миттєва її оцінка, урахування сприятливих обставин, прийняття доцільного та своєчасного рішення. В аварійній ситуації буває доцільно скоїти меншу аварію і цим не допустити велику. Змінити хід доаварійної ситуації і вивести аварійну ситуацію на неаварійну допомагає знання інструкцій, а також миттєвий інтуїтивний вибір єдино правильної дії, що враховує умови й обставини ходу подій до аварії. Якщо йти на ризик з метою відвернення надзвичайної ситуації або нещасного випадку, то він має бути завжди виправданий.

Для зміни аварійної ситуації на безпечний стан, необхідно:

- 1) вчасно помітити виникнення аварійної ситуації і не розгубитися, не втратити здібності до дій;
- 2) оцінити ще існуючі можливості запобігти чи змінити аварійну ситуацію на безпечну або зменшити масштаби аварії;
- 3) миттєво відреагувати на небезпеку і прийняти своєчасне, доцільне, адекватне обставинам рішення застосовуючи досвід та інтуїцію.[3]

Для мінімізації ризиків навчально виробничого травматизму вчитель трудового навчання повинен:

- забезпечувати оптимальні умови праці на робочих місцях учнів;
- ідентифікувати небезпечні і шкідливі фактори, що супроводжують реалізації технологічних операцій та навчально – виробничого процесу;
- організовувати навчання та інструктаж учнів з безпечних прийомів роботи;
- забезпечувати застосування і правильну експлуатацію індивідуальних засобів захисту працюючих;
- постійно здійснювати контроль умов діяльності, рівня впливу небезпечних і шкідливих факторів на учнів і навколишнє середовище;
- особисто дотримуватись правил безпеки і контролювати їхнє дотримання учнями;
- при виникненні аварійних ситуацій організувати порятунок людей, локалізацію вогню, впливу електричного струму, хімічних і інших речовин.

До основних завдань щодо забезпечення безпечної діяльності учнів під час навчально – виробничого процесу слід віднести:

- По – перше, це інформування та навчання школярів з питань забезпечення техніки безпеки;
- По – друге, це ліквідація (або нейтралізація) джерел небезпеки та наслідків їх прояву та практичне засвоєння способів та прийомів, надання невідкладної допомоги постраждалим.

І перше й друге завдання треба вирішувати усім разом, а не тільки фахівцям, які займаються цим щоденно. Треба поширити їх досвід, на уроках трудового навчання навчати не лише правилам безпечної праці, а й розглядати можливі аварійні ситуації, проводити рольові ігри, тренінги. Навчальну діяльність слід спрямовувати на усвідомлення учнями можливих небезпек на робочих місцях (що й стане основою профілактики травматизму).

У житті люди розрізняють **емпіричний** (почуттєвий, набутий) страх – побоювання конкретної небезпеки і мимовільний **метафізичний** страх уявлюваної абстрактної небезпеки (побоювання темряви, води тощо). Тому небезпеки можна поділити на два класи: **абстрактні та конкретні**.

Загальною та істотною ознакою абстрактної небезпеки є відсутність насправді достатніх для її реалізації умов, а для конкретної – наявність таких умов. Уміння учнів чітко розрізняти абстрактну та конкретну небезпеки (травмонебезпеки) на уроках трудового навчання – перший крок на шляху до вироблення звички оцінювати небезпеку на робочих місцях.

Якщо ідея долі у духовній сфері життя не завдає шкоди, то у сфері охорони праці вона неприйнятна, оскільки породжує песимізм (байдужість) та бездіяльність у справі профілактики травматизму. „Навіщо? Від долі все рівно не втечеш”, – розмірковують деякі учні. Загалом ідея долі суперечить докорінному інтересу (збереженню здоров’я) працюючих.[5]

Така велика значущість страху перед абстрактною небезпекою породжує пріоритетний напрям ідеологічної боротьби з травматизмом шляхом формування оптимістичного морального потенціалу у сфері охорони праці в кожній майстерні, зокрема, боротьба з негативними умонастроями учнів (песимізмом, нігілізмом, рвацтвом,

уседозволеністю тощо). Моральний потенціал містить у собі єдність правильних поглядів, переконань, звичок працюючих, їхні моральні якості та гуманне ставлення до особистої безпеки і безпеки праці інших. Звідси випливає висновок, що результат боротьби з травматизмом залежить від навченості та вихованості основної маси учнів і їхнього ставлення (тобто розуміння небезпеки) до дотримання правил безпеки.

Безпечна діяльність людини ґрунтується на постійному одержанні й аналізі інформації про зовнішнє середовище і про свій внутрішній стан для своєчасного пристосувального реагування. Усі подразнення, що діють на організм ззовні і виникають у ньому самому, людина сприймає за допомогою органів чуттів, включаючи органи зору, слуху, гравітації, нюху, смаку, дотику.

За допомогою смаку та дотику до мозку людини передається біологічно важлива інформація: їстівне – неїстівне, гаряче – холодно, тобто небезпечно – не небезпечно. Ця сенсорна інформація забезпечує негайну рефлекторну реакцію людини на загрозу її життю. Функції органів дотику і смаку потребують виділення сенсорної (чуттєвої) небезпеки.

Отже, постає потреба у виключенні сенсорної інформації під час управління технологічними процесами, операціями, прийомами праці, наприклад, визначення температури нагрітого тіла пальцем. Необхідно ізолювати, огорожувати джерела сенсорної небезпеки (гарячі, гострі тіла і предмети, що обертаються, отруйні та токсичні речовини тощо).

У процесі біологічної еволюції мозок людини набув здатності передбачати майбутні події та небезпеки. Адже органи зору, слуху та нюху дають можливість людині орієнтуватися на відстані, а значить, вигравати необхідний час для того, щоб осмислити, що вона бачить, чує або нюхає.[4] Тому необхідно забезпечити учнів конкретно попереджувальною та заборонною інформацією, що впливає на ці органи. Це системи світлової сигналізації, пофарбування небезпечних зон у червоний колір, плакати, інструкції з техніки та багато іншого.

Матеріальними носіями особистісної безпеки залежно від конкретних умов та виконуваної роботи виступають різного роду дефекти органів почуттів, недостатність знань і виховання. Наприклад, завжди небезпечним є виконання роботи учнем з поганим зором, слухом, у стані погіршення самопочуття. Для такої людини особистісні небезпеки посилюються зовнішніми. Звідси виникає потреба у протипожежному та ін.) захисті майстерень і робочих місць, а також у доборі та розстановці учнів стосовно здатності кожного до виконання конкретних видів робіт.

Є три основні підходи до застосування механізмів регулювання небезпеками: повного вилучення чинників небезпеки; мінімізації чинників та їх компенсації. Повне вилучення чинників небезпеки є найбільш ефективним з точки зору забезпечення безпеки, але, як правило, або технічно не здійснюване, або надто дороге.

Що стосується освітньої галузі, то перший шлях, часто, не має свого відображення в реаліях життя. Опитування серед учнів 5–11 класів НВО №12 м. Рівне свідчить, що більшість інструментів майстерень спрацьовано, мають помітні вади, а верстати технічно застаріли та потребують ремонту. При реформуванні освітньої галузі потрібно приділяти увагу не лише оновленню методики навчання, а й матеріально – технічній базі майстерень. Другий шлях (організаційний) стосується в цілому організації навчально – виробничого процесу (дотримання санітарно – гігієнічних вимог з охорони праці) та здатності вчителя повноцінно виконувати свої функції.

Для аналізу рівня безпеки під час навчально виробничої діяльності на уроках трудового навчання слід використовувати наступні принципи:

- принцип безумовного пріоритету безпеки і збереження здоров'я над будь – якими іншими елементами умов і якості життя членів суспільства;
- принцип прийнятної ризику (небезпеки), відповідно до якого встановлюються нижній (допустимий) і верхній (бажаний) рівні безпеки і в цьому інтервалі – прийнятний рівень ризику і безпеки з урахуванням соціально – економічних чинників;
- принцип мінімальної небезпеки, відповідно до якого рівень ризику встановлюється настільки низьким, наскільки він є реально досяжним;
- принцип послідовного наближення до абсолютної безпеки.[2]

В основі управління безпекою лежить системний підхід до виявлення джерел небезпеки і контролю чинників ризику на користь зведення до мінімуму травмувань, матеріального збитку, а також фінансових, екологічних і соціальних втрат.

Безпека є станом, при якому ризик спричинення шкоди окремим особам або нанесенню, збитку майну знижений до прийнятної рівня і підтримується на цьому або більш низькому рівні за допомогою безперервного процесу виявлення джерел небезпеки і контролю чинників ризику, щоб захистити здоров'я і благополуччя індивідів і суспільства.

Результат боротьби з навчально – виробничим травматизмом на уроках трудового навчання залежить від навченості та вихованості учнів і їхнього ставлення (тобто розуміння небезпеки) до дотримання правил безпеки.

Вироблення в кожного учня звички з'ясовувати перед початком і у процесі роботи наявні протиріччя є головною умовою своєчасного розпізнавання та профілактики небезпечних ситуацій на робочих місцях.

Боротьбу з травматизмом і аварійністю необхідно починати вже на рівні постановки мети, тобто під час видачі завдання на виконання практичних робіт необхідно звертати увагу учнів на можливі небезпечні ситуації та неправильні прийоми праці. Отже, управління увагою працюючих з боку вчителя, а кожного з них – своєю увагою повинно стати основою профілактики навчально – виробничого травматизму.

Однак під час виконання конкретних операцій на конкретних робочих місцях виникає різноманітність небезпечних ситуацій, але у кількісному відношенні вона обмежена і конкретна. Звідси постає потреба у складанні стосовно кожного технологічного процесу, операції та прийому праці переліків небезпек, а також у ознайомленні з ними працюючих. Такі переліки повинні входити складовою частиною до технологічних карт на виготовлення виробів, вивішуватися у вигляді плакатів по техніці безпеки біля верстатів, а також пам'яток на робочих місцях.

Оволодіння учнями стереотипом оцінки щодо небезпеки мінливих ситуацій на робочих місцях є вирішальним напрямом самопрофілактики травматизму.

Діяльність вчителя повинна орієнтуватися на подолання наступних проблем:

– Адаптація людини до небезпек, є серйозною проблемою. Ми живемо у світі потенційних небезпек і потроху звикаємо до них. Проведені дослідження показують, що учні часто не усвідомлюють реальних небезпек (можна почути: „Я нічого не боюся, тим більше верстатів, ну що ця залізка може мені зробити”; „Нічого не може трапитися, ще ж школа” та ін).

– Відсутність бажання навчатися або зниження інтенсивності навчання й самонавчання. Стає нормою „придбання” документів про освіту, а не набування знань (безвідповідальне ставлення до виконань домашніх завдань та навчання в цілому). [1]

– Конфлікт безпеки й продуктивності праці. (Часто учні поспішають у виготовленні виробу, щоб бути першими.) Від цього псується не лише обладнання, інструмент, а й знижується увага працюючого, здатність адекватно реагувати в різних ситуаціях. Це інколи призводить до травмувань та нещасних випадків.

Дослідження проведені в НВО №12 виявили ряд проблем в діючій методиці трудового навчання. Хоч вчителі щоразу до початку роботи повідомляють учням правила техніки безпеки і знання останніх цих правил знаходяться на високому рівні, та все одно відбуваються типові травмування учнів. Проблема полягає саме у недостатньому усвідомленні учнями реальних небезпек трудових операцій. Незнання та невміння діяти у нестандартних ситуаціях, неухильність, рвучість, недисциплінованість – основна причина травматизму. Необхідна методика мінімізації ризиків навчально – виробничого травматизму, яка буде спрямована саме на усвідомлення учнями небезпек навчально – виробничої діяльності і переосмислення правил техніки безпеки. Адже, як не сумно, для багатьох учнів вони лишаються лише порожніми словами не наповненими змістом.

Отже, знаючи сутність та структуру безпеки, можна успішно розвивати цілісне сприйняття безпеки учнями. У них виробляється алгоритм мислення, що сприяє розкриттю суперечливих відносин між об'єктами на робочих місцях. А це, у свою чергу, є основою психологічної установки на передбачення виникнення небезпечних ситуацій та їх профілактику. Розуміння ж сутності безпеки як основної категорії охорони праці сприяє цілеспрямованому розвитку і застосуванню системи управління охороною праці в навчальних майстернях, а також зниженню витрат на профілактику травматизму.

Список використаних джерел:

1. Березуцкий В.В. Теоретические основы безопасности жизнедеятельности. Монография – Харьков: ХГПУ. – 1999. – 170 с.
2. Запорожець О. Щодо проекту концепції управління ризиками надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру. Збірник наукових праць VI міжнародної науково – методичної конференції „БЖДЛ – освіта, наука, практика”. – Київ., 2007.
3. Мелашин В.В. Виведення ситуації з аварійного стану в неаварійний.// Безпека життєдіяльності. – 2006. – №4. – С 38 – 39.
4. Сапин М.Р., Брыксина З.Г. Анатомия и физиология человека. – М.: Просвещение, 1998.
5. Шкригун В. Небезпека, що це таке?// Охорона праці. – 2003. – №3. – С 35 – 37.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ЗОШ НА ЗАНЯТТЯХ З ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Козак Є.М., магістрант

Кирильчук Ю.В., доц.

Рівненський державний гуманітарний університет

Важливу роль в процесі навчання учнів в ЗОШ відіграє ігрова модель навчання, вона покликана реалізовувати, крім основної дидактичної мети, ще й комплекс цілей: забезпечення контролю виведення емоцій; надання дитині можливості самовизначення; надихання і допомога розвитку творчої уяви; надання можливості зростання навичок співробітництва в соціальному аспекті; надання можливості висловлювати свої думки. Проблемою впровадження ігрових моделей у процес трудового навчання займалися ряд дослідників: Т. Кравченко, О. Коберник [2], Н. Г. Ничкало [4], Г.О.Андрощук [1], Кирильчук Ю.В [3].

Проаналізувавши можливість впровадження ігрової моделі на заняттях, можна відмітити, що учасники навчального процесу, за ігровою моделлю, перебувають в інших умовах, ніж у традиційному навчанні. Учні надається максимальна свобода інтелектуальної діяльності, яка обмежується лише визначеними правилами гри. Учні самі обирають власну роль у грі, висувуючи припущення про ймовірний розвиток подій, створюють проблемну ситуацію, шукають шляхи її розв'язання, беручи на себе відповідальність за обране рішення. Вчитель в ігровій моделі виступає як: інструктор (ознайомлення з правилами гри, консультації під час її проведення, тренер, головуючий і ведучий. Крім того, аналіз існуючої практики трудового навчання дозволив виділити такі недоліки у знаннях і вміннях учнів:

ЗМІСТ

Секція 1. Молодий педагог

1. <i>Аблаева З.Р.</i> Социально – философские проблемы компьютеризации	3
2. <i>Аблітарова А.Р.</i> Проблеми формування полікультурної компетентності дошкільників в умовах трансформаційних процесів	4
3. <i>Аблязизова Г., Анафіеа Э.Р.</i> Двухязычное образование младших школьников в поликультурном пространстве.	6
4. <i>Анафієва Е.Р.</i> Проблема формування вимовних умінь та навичок у молодших школярів.	8
5. <i>Балдинюк О., Побірченко Н. С.</i> Шляхи оптимізації культурно – дозвільної діяльності підлітків	10
6. <i>Бекирова Л.Э.</i> Особенности формирования готовности учителей начальных классов к применению интерактивных технологий обучения.	12
7. <i>Білик О., Яницур М. С.</i> Інтерактивні технології в профорієнтаційній роботі з учнями початкових класів.	14
8. <i>Борисюк І.А., Коваль В.В.</i> Методика проведення нестандартних уроків з математики.	15
9. <i>Войтович І.С.</i> Застосування психологічних тестів для дослідження рівня сформованості пізнавальних умінь.	17
10. <i>Войтович О.П.</i> Впровадження і розв’язування міжпредметних пізнавальних задач з фізики.	18
11. <i>Гаврюсєва Т.</i> Методика розробки тестових програм для використання в умовах кредитно – модульної системи навчання.	19
12. <i>Галатюк Ю. М.</i> Про гуманізацію вивчення природничих дисциплін в сучасній школі	20
13. <i>Герасименко Т.</i> Соціально – педагогічні перетворення в контексті дошкільної підготовки молоді.	21
14. <i>Глинич І., Войтович І.С.</i> Підвищення інтересу до вивчення хімії в загальноосвітніх закладах.	22
15. <i>Дикало В.І., Комаровська О.А.</i> «Національне виховання» та «етновиховання» в сучасній етнопедагогіці.	24
16. <i>Дорожко Т., Гавриш І.В.</i> Особливості конструювання занять евристичного типу	25
17. <i>Дякович Л.А., Яницур М.С.</i> Роль політехнічних загальнотрудових вмінь в професійному самовизначенні учнів основної школи	26
18. <i>Євтушенко Н.М., Кирильчук Ю.В.</i> Використання інтерактивних технологій при формуванні політехнічних знань та вмінь в учнів 8 – 9 класів на заняттях трудового навчання.	27
19. <i>Зброжек Д., Яницур М.С.</i> Застосування методу проєктів у трудовій підготовці учнів основної школи.	29
20. <i>Зель І.О., Дубровська Л.О.</i> Професійна комунікативна компетентність спеціалістів гуманітарного профілю та її значення у підготовці майбутніх андрагогів.	30
21. <i>Карпенко Н., Палій О.А.</i> Інтеграція змісту освіти як один з шляхів формування професійної компетентності фахівців дошкільної галузі: досвід Швеції	31
22. <i>Катинська Л., Семенов О.О.</i> Педагогічні задачі як засіб реалізації принципу фундаментальності в професійній підготовці майбутнього учителя.	33
23. <i>Ковальчук Т.П., Костюк М.П.</i> Принципи мінімізації ризиків навчально – виробничого травматизму.	35
24. <i>Козак Є.М., Кирильчук Ю.В.</i> Використання інноваційних технологій навчання в зош на заняттях з трудового навчання.	37
25. <i>Козлюк О.А.</i> Вплив сім’ї на формування гуманістичного спілкування у старших дошкільників.	39
26. <i>Крайчук О.В., Соколовська О.П.</i> Вивчення вищої математики студентами нематематичних спеціальностей у контексті Болонського процесу	40
27. <i>Кривець С., Падул Н.О.</i> Теоретичне обґрунтування критеріїв та ознак сформованості інформаційно – пошукової компетентності майбутніх учителів.	41
28. <i>Кудусова А.Ш.</i> Сложности теоретического моделирования гуманистической направленности будущих учителей начальных классов.	43
29. <i>Левашенюк В.Я.</i> Електронний секундомір для шкільного демонстраційного експерименту.	45
30. <i>Лупенко – Ковтун С.М., Мартіросян Л.А.</i> Нестандартний урок в інтерактивному режимі.	46
31. <i>Матвєєва Н.</i> Школи передового педагогічного досвіду на службі молодим учителям.	48
32. <i>Матвійчук А.Д.</i> Концентроване навчання вищої математики студентів з особливими потребами.	50
33. <i>Матвійчук Н., Сілков В.В.</i> Застосування мультимедійних програмних засобів на уроках математики.	51
34. <i>Мирончук Т., Войтович І.С.</i> Організація хімічних досліджень в домашніх умовах.	53
35. <i>Момотюк Л.Б., Євтух М.Б.</i> Педагогічні умови громадянського виховання молодших школярів.	54
36. <i>Мусяця Л., Сілков В.В.</i> Задачі, як реалізація поставленої мети завдання. Творча робота над ними.	56
37. <i>Павлюк, Р., Сулаєва Н.В.</i> Креативність та педагогічні технології у контексті сучасності.	57
38. <i>Падалка О.І.</i> Формування пріоритетних цінностей у майбутніх вихователів.	58
39. <i>Пархомець Ю., Галатюк Ю.М.</i> Експериментальні задачі в структурі лабораторних робіт з фізики.	59
40. <i>Сейдаметова Л.Н.</i> Психолого – физиологические основы межпредметных связей в обучении.	60
41. <i>Сидяк Ю.С., Мислінчук В.О.</i> Технологічні особливості тематичного контролю знань учнів у контексті програмованого вивчення фізики.	61
42. <i>Сілков В.В., Сілкова Е.</i> Деякі аспекти технології переходу на кредитно – модульну систему підготовки вчителів початкових класів.	63

43. <i>Стасьонюк О., Левківський М. В.</i> Науково – дослідницька робота учнів шкільних лісництв у системі профорієнтаційної роботи: досвід Житомирської області.	64
44. <i>Страхонюк І. П.</i> Формування професійних інтересів і намірів	66
45. <i>Троцюк М., Семенов О.С.</i> Ієрархія ціннісних орієнтацій студентів педагогічного коледжу	69
46. <i>Холод О.В., Поніманська Т.І.</i> Педагогічні умови соціалізації дітей 6 – 7 року життя, які виховуються в дитячому будинку.	72
47. <i>Челишкіна О.В.</i> Формування професійної спрямованості учнів у процесі трудового навчання	73
48. <i>Шабаліна В., Сварковська Л.А.</i> Теоретичні аспекти використання дидактичних ігор у процесі навчання молодших школярів.	76
49. <i>Шевчук О., Побірченко Н.С.</i> Педагогічні аспекти діяльності колеги Павла Галагана (1871–1920рр.) ..	77
50. <i>Якобчук А.Л., Юсенко А.С.</i> Формування культури праці і реалізація ресурсозберігаючих технологій учнів.	78
51. <i>Янчук В.В., Сингаївський Д.В.</i> Формування конструкторських умінь та навичок у старшокласників. ..	79
52. <i>Сяська І.О.</i> Дослідження рівнів сформованості екологічної свідомості старшокласників.	81
53. <i>Дем'яненко І.</i> Використання положень гуманітарної педагогіки як передумова збереження психологічного благополуччя суб'єктів навчального процесу.	85

Секція 2. Молодий психолог

54. <i>Волювач О.С., Шевченко Н.Ф.</i> Професійне самовизначення як смисл професійної діяльності	88
55. <i>Галицька О., Татенко В.О.</i> Про актуальність суб'єктно – вчинкової парадигми при дослідженні особистісної зрілості.	89
56. <i>Димченко Н.</i> Формування психологічної готовності майбутніх менеджерів – економістів до професійної діяльності.	90
57. <i>Зелінська О., Бурдяк В.І.</i> Протестний потенціал демократичних трансформаційних процесів українського суспільства.	91
58. <i>Колесник О.М., Горська Г.О.</i> Особистісна підготовка практикуючого психолога.	92
59. <i>Куликовська Н.</i> Функціонування емотивного компонента в семантиці гендерно маркованих фразеологічних одиниць.	94
60. <i>Міньков Д.</i> Деякі аспекти соціалізації підлітків у позашкільних навчальних закладах	95
61. <i>Мосол Н.</i> До питання формування особистісної готовності до вибору професії психолога.	97
62. <i>Остапчук Н.О.</i> Виховання моральних якостей дитини за допомогою метафори.	98

Секція 3. Молодий природодослідник

63. <i>Белеля М, Мельник В.Й.</i> Дослідження якості води р. Іква.	100
64. <i>Кілюшик Т., Грюк І. Б.</i> Переваги і недоліки використання генетично модифікованих продуктів.	101
65. <i>Костолович М., Клименко М.О.</i> Екологічний стан природних ресурсів боліт Полісся	102
66. <i>Кравчук В., Мельник В.Й.</i> Проблеми забруднення атмосферного повітря міста Рівне автотранспортом.	103
67. <i>Максимець Оксана, Грюк І. Б.</i> Морфологічні зміни сосни звичайної (<i>Pinus Sylvestris</i> L.) як індикатор радіаційного забруднення.	104
68. <i>Мантула М.В., Мельник В. Й.</i> Дослідження якості води річки Устя.	106
69. <i>Олексюк В., Шпак В.І.</i> Життя, віддане науці (природодослідницька діяльність вченого – ботаніка Антонія Анджейовського)	108
70. <i>Петрук К., Грюк І.Б.</i> Радіобіологічні реакції рослин.	110
71. <i>Пониманский Л.В.</i> Разработка автоматизированной системы управления технологическим процессом по производству древесных гранул.	112
72. <i>Суходольська І., Мороз Є.П.</i> Інтродукція популяції пальчатокорінника фукса з природної флори в культуру.	113
73. <i>Теслюк Н.Я., Лико Д.В.</i> Пошкодження Каштана кінського (<i>Aesculus hippocastanum</i>) у парковому господарстві.	115
74. <i>Хоменчук Т.С., Тищук В.І.</i> Дефекти структури кристалів. Види дислокацій.	116
75. <i>Чернявська О., Грюк І.Б.</i> Підвищення радіозахисних властивостей хлібобулочних виробів добавками нетрадиційної сировини рослинного походження.	119
76. <i>Чернявська О., Грюк І.Б.</i> Забруднення харчових продуктів та шляхи зниження в них рівня токсичних речовин.	120

Секція 4–5. Молодий математик – програміст

77. <i>Гаврилюк В., Бомба А.Я.</i> Чисельне розв'язання модельних крайових задач на квазіконформні відображення в областях з неоднорідними включеннями та вільними межами	122
78. <i>Гаврюсєв С., Сяський А.О.</i> Математична модель часткового підсилення пластинки з криволінійним отвором двома стержнями в умовах циліндричного згину.	122
79. <i>Гнедко Н.М.</i> До питання використання ресурсів Internet в освітніх цілях.	123
80. <i>Громов Д.В.</i> Про необхідність вивчення функціональних можливостей інформаційно – пошукових систем мережі Internet.	124

81. <i>Климук Ю.Є.</i> Просторові нелінійні сингулярно збудовані крайові задачі типу “конвекція – дифузія” . . .	125
82. <i>Левінська І., Петрівський Я.Б.</i> Моделювання кінетики газоутворення водню із використанням програмних продуктів комп’ютерної математики.	126
83. <i>Мимрик Л., Коц І.В.</i> Математична модель потоку рідини через діафрагми нестандартних розмірів. . .	128
84. <i>Онищук В.В.</i> Проблеми захисту інформації в інформаційних мережах.	129
85. <i>Останчук Н.О., Крайчук С.О.</i> Додаткові функції задання та побудови графіків в програмі Mathcad. . .	130
86. <i>Подолець В., Петрівський Я.Б.</i> Модель фільтраційних процесів при дослідженні наслідків техногенної діяльності.	132
87. <i>Циганчук Л., Присяжнюк І.М.</i> Асимптотичний метод розв’язування одного класу нелінійних сингулярно збудованих крайових задач типу „конвекція – дифузія – масообмін”	134
88. <i>Шафран Л., Петрівський Я.Б.</i> Інформаційно-моделююча система вилугування корисних компонентів.	136

Секція 6. Молодий філолог

89. <i>Антончук О., Хом’як І.М.</i> Лінгвістичні основи навчання орфографії в школі.	138
90. <i>Борицький В., Павлова О.І.</i> Місце термінології у системі сучасної англійської мови науки.	139
91. <i>Борицький В., Павлова О.І.</i> Лінгвістичні особливості медичної підмови сучасної англійської мови. . . .	140
92. <i>Гриценко А. Пульпер С.О.</i> Актуалізація опорних знань п’ятикласників у засвоєнні фольклорних творів	142
93. <i>Качанова Д., Шульжук Н.В.</i> Стилїстичний аспект дослідження синтаксичної організації творів Олександра Довженка.	143
94. <i>Смелянська В., Редько В.Г.</i> Сучасні підходи до планування програми з іноземної мови у початковій школі США.	145
95. <i>Фрідріх А., Вербець В.В.</i> Проблема підготовки майбутніх учителів –філологів до дослідницької діяльності в теорії і практиці вищої школи.	146
96. <i>Халимон І., Редько В.Г.</i> Умови формування професійної компетентності майбутніх учителів з другої спеціальності “Іноземна мова”	148
97. <i>Ярута Н.</i> Вибір героя біографічного твору.	149

Секція 7. Молодий історик

98. <i>Бородинська Л., Галуха Л.Ю.</i> Товариство взаємної допомоги євангельських християн у Другій Речі Посполитій.	152
99. <i>Ворон О.</i> Німецькі масові організації та їхня роль у суспільно-політичному житті міжвоєнної Чехословаччини.	153
100. <i>Герасименко О., Безклубенко С.Д.</i> Вплив традицій міської культури воліні на становлення української національної ідентичності	156
101. <i>Давидчук С., Сєєрова О.В.</i> Правовий статус російського дворянства згідно жалуваної грамоти 1785 р.	157
102. <i>Довгалець О., Карпуніна Т.О.</i> Гривні і куни стародавніх слов’ян.	158
103. <i>Желізняк В., Гур’янова І.Е.</i> Україна в глобалізаційних процесах.	160
104. <i>Іванченко О., Постоловський Р.М.</i> Виникнення вишеградського трикутника і прийняття декларації 162	
105. <i>Капустін Г.М., Сєєрова О.В.</i> Сутність явища метаморфічного фаворитизму.	164
106. <i>Карпуніна Т.О., Гайбонюк В.Д.</i> Волинь 1939 року: початок українсько-польського протистояння. . .	166
107. <i>Кравченко О., Побіргченко Н.С.</i> Історико-дослідницька діяльність Пантелеймона Куліша у 40-і роки XIX століття.	169
108. <i>Ліончук О.П., Галуха Л.Ю.</i> „Майдан” як неінституційований вияв прямої демократії.	170
109. <i>Маркович В., Сєєрова О.В.</i> Реалізація анархістської ідеї в контексті революції 1905 – 1907 рр. в Росії.	171
110. <i>Наумов А.С.</i> Президентські вибори – 2004 в Росії: причини перемоги В.Путіна	172
111. <i>Пилипович Т.В., Карпуніна Т.О.</i> Трагічна доля українців Холмщини періоду 1939 – 1947 рр. в контексті українсько-польських відносин.	174
112. <i>Писцьо В., Давидюк Р.П.</i> Причини та початковий етап депортаційних акцій в Західній Україні 1939 – 1941 років.	176
113. <i>Середюк О.А., Карпуніна Т.О.</i> Українські землі в складі Польського Королівства і Великого Литовського Князівства.	178
114. <i>Тимочко І.Б.</i> Волинське єпархіальне училище у другій половині XIX – початку XX ст.	181
115. <i>Швець Д., Карпуніна Т.О.</i> Берестейська унія та її вплив на українську національну еліту.	183
116. <i>Шмид О., Шеретюк В.М.</i> Еволюція національної політики царського уряду на Волині в XIX ст. . .	185

Секція 8. Молодий громадянин держави

117. <i>Веренько В., Бурдяк В.І.</i> Участь молоді та молодіжних об’єднань у політичних процесах України: політичний та морально-етичний аспекти.	187
118. <i>Зайва Ю.А.</i> Спільна робота дошкільного закладу і сім’ї щодо статево-рольової соціалізації дітей дошкільного віку.	188
119. <i>Князєв А., Ротар Н.Ю.</i> Проблема формування політичної компетентності молоді в Україні.	189
120. <i>Корольова Н., Гавриш І. В.</i> Педагогічні умови формування національно-політичної еліти молоді. .	190

121.	<i>Ларіна Т., Тезікова С.В.</i> Діяльність професійних об'єднань у вирішенні питання професійної реалізації вчителів у США.	191
122.	<i>Марчук Г.В.</i> Особливості формування основ соціальної поведінки дошкільників.	193
123.	<i>Міркевич В.П.</i> Проблема виховання соціальної компетентності дітей дошкільного віку у теорії і практиці дошкільної освіти.	194
124.	<i>Сливка В.П., Тезікова С.В.</i> Портфоліо як засіб професійного вдосконалення молодого фахівця (за результатами вивчення досвіду США)	194
125.	<i>Сошников А.А., Семькин Н.В.</i> Повышение правовой культуры в г.Донецке и Донецкой области путем реализации специальных программ, на примере Донецкого регионального информационно – правового центра (ДРИПЦ)	196
126.	<i>Удод О.В.</i> Проблеми соціальної адаптації дітей з особливими потребами засобами монтесорі –педагогіки.	197
127.	<i>Цікул І., Ротар Н.Ю.</i> Політична соціалізація як механізм формування гендернорівних орієнтацій української молоді.	198
128.	<i>Черній А.Л.</i> Легітимаційний синдром суспільно –політичної кризи.	199
129.	<i>Чорний Б., Мармуть Л.О.</i> Ефективна регіональна політика як шлях до економічної єдності України.	200
	ЗМІСТ.	202

Наукове видання

„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА МОЛОДИХ”

Матеріали II Всеукраїнської
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців

17–18 травня 2007 року
м. Рівне

Відповідальний за випуск – Войтович І.С.
Комп’ютерна верстка – Войтович І.С.

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографний. Ум. друк арк. 25. Тираж 150 прим. Зам № 25/1.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно–видавничого відділу РДГУ
33000 м. Рівне, вул.С.Бандери, 12